

Kulturmøder

- ANVENDELSESORIENTERET SPROGUNDERVISNING I FORBINDELSE
MED UDVEKSLING MED OG I TYSKLAND, SPANIEN OG FRANKRIG

Baggrund

Bygger videre på allerede eksisterende samarbejder med skoler i de tre lande:

Virtuelle online projekter

Individuel elevudveksling

Udvekslingsrejser for alle elever/ studieture med udveksling

Nyt tiltag

Lærerudveksling (tysk)

Taskbaseret undervisning

Fokus på tasks:

Hvordan sikrer vi at taskbaseret undervisning fungerer og opleves som meningsfuldt af vores elever?

Hvordan arbejder vi med den sproglige korrekthed i denne type undervisning?

Taskbaseret undervisning

Om den task-baserede undervisning siger Michael Svendsen Pedersen i *Kommunikative problemløsningsopgaver*:

“et af de afgørende kriterier for en task er at betydning går forud for form. Det primære formål med en task er at få learnerne til at anvende sproget til autentisk kommunikation så de derigennem kan opnå kommunikativ kompetence. Når en task egner sig til dette formål, er det fordi, den indeholder en ”kløft” - f.eks. en informations- eller holdningskløft – der gør den til en problemløsningsopgave som learnerne skal løse gennem sproglig interaktion. At betydning går forud for form indebærer ikke at den sproglige form er ligegyldig, tværtimod, men det er den sproglige forms bidrag til den indholdsmæssige betydning der bliver afgørende.”

Hvordan sikrer vi at taskbaseret undervisning fungerer og opleves som meningsfuldt af vores elever?

Vi har i projektet fokuseret på at skabe en nødvendighed hos eleverne forstået på den måde, at eleverne oplever at de skal bruge aktiviteterne til at løse en konkret opgave med et konkret formål. Aktiviteterne er designet således, at der i bedste fald skabes en merværdi hos eleverne - en kulturforståelse - som rækker udover selve sprogindlæringen, men som er en del af fagenes læreplaner og en vigtig del af elevernes dannelse. I alle tre projekter er der inddraget native speakers - dels for at skabe en sproglig interaktion dels for at skabe en autentisk kommunikationssituation.

Konkrete eksempler

- Det franske værelse (information gap)
- Det spanske apotek (rollespil)
- Den tyske film (en dag i en ung danskers liv, konkurrence , hvor filmene vurderes af tysk partnerklasse, et eksempel: https://www.youtube.com/watch?v=Ilt_Vv4v364)

Fælles: sprogligt forarbejde (gloseopbygning, grammatiske strukturer, gambitter)

Problemfelter: Opsamling (indholdsmæssigt og sprogligt)

Kulturformidling

Stereotyper og andre typer:

Vi har fokuseret på den kultur, sprogene er indlejret i, og landenes forskellige kulturelle koder med det formål at skabe en øget bevidsthed hos eleverne om hvordan man gebærder sig i andre kulturer for hermed også at få et blik på sig selv. For eksempel har vi arbejdet med hilseformer, som eleverne oplever som selvfølgelige, indtil de bliver præsenteret for andre måder.

I arbejdet med kulturforskelle kan det være vanskeligt at navigere uden om stereotyper. Oftest vil elevernes opmærksomhed netop være rettet mod disse meget tydelige forskelle. Men vi har netop forsøgt at italesætte stereotyperne eksplicit og få eleverne til at forholde sig til dem. Vi har haft fokus på de steder (i tekster såvel som i mødet med den anden kultur), hvor forestillinger og realiteter mødes og i efterbearbejdningen fået eleverne til at forholde sig (kritisk) til det .

Opgave til elever på individuel udveksling

Mit tyske liv – fortalt i ord og billeder

Beskriv kort dit umiddelbare indtryk af din tyske skole og af din værtsfamilie

Beskriv både det, der er genkendeligt, og det, der virker anderledes.

Er der forskel på dansk og tysk (ungdoms)kultur?

Hvis ja: giv/film gode eksempler

Interview to tyske klassekammerater om deres forestillinger om Danmark og danskere.

Reflekter over, hvorvidt tyskernes forestillinger om Danmark og danskere er stereotypiske

Reflekter over, om dit eget billede af Tyskland og tyskere er blevet ændret undervejs i dit ophold.

Et eksempel fra tysk

I tysk arbejder eleverne med et interview med en tysk læge, der er ansat på et dansk hospital. Formålet med undervisningen er at indkredse hvad der er typisk dansk og typisk tysk og hvad man kan lære af hinanden. Dette indebærer naturligvis en risiko for en stereotypificering af dansk og tysk kultur, og dermed en forståelse af at danskere er på en bestemt måde og tyskere er på en bestemt måde.

Materialet gør opmærksom på at man vanskeligt kan svare på spørgsmålet om hvori de nationale forskelle består uden at man havner i generaliseringer og stereotype opfattelser. Men i feltet mellem en (korrekt) forståelse af det sagte og elevernes mulighed for at udvikle egen (kultur)forståelse er det svært at holde tungen lige i munden:

Eksempel: elevdiskussion af begreberne konstruktiv dialog, brok og diskussion

Ved fælles opsamling druknede nuancerne i lærerens fokus på en forståelse af hvad lægen "egentlig sagde".

Til videre arbejde...

Hvor går grænsen mellem at forberede vores elever på de anderledes former, konventioner og traditioner, de vil møde på eksempelvis en udvekslingstur, og til at forfalde til stereotyper?

Der er ligeledes en pointe i at have fokus på det undervisningsmateriale, vi arbejder med: hvor i interviews med tyskere og danskere kunne der være tale om stereotyper? Hvordan ser vores egne ud?

Nyt projekt i tysk (samarbejde med Kiel Universitet og Syddansk Universitet). Julekort.

<http://www.stereotypenprojekt.eu/projektresultate-r/unterricht-undervisning/undervisningsforl%C3%B8b/>

Dannelsesaspektet : kulturmødet rykker ikke blot fagligt, men også menneskeligt, hvilket også kommer til udtryk, når eleverne får mulighed for at opleve egen kultur set med andres øjne (fx ved genbesøg).